

Lang. Code : **19**

इस पुस्तिका में 16 पृष्ठ हैं ।

This booklet contains 16 pages.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए ।

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 15 व 16) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें ।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 15 & 16) of this Test Booklet.

TAJ 19-I

प्रश्न-पत्र I / PAPER I

तिब्बतन भाषा परिशिष्ट
Tibetan Language Supplement

भाग IV & V / PART IV & V

परीक्षा पुस्तिका संकेत
Test Booklet Code

परीक्षा पुस्तिका संख्या
Test Booklet No.

तिब्बतन में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें । / For instructions in Tibetan see Page 2 of this Booklet.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) तिब्बतन भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं ।	1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer EITHER Part IV (Language I) OR Part V (Language II) in TIBETAN language, but NOT BOTH .
2. परीक्षार्थी भाग I, II, III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से ।	2. Candidates are required to answer Parts I, II, III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं । भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं ।	3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल काले/नीले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें ।	4. Use Black/Blue Ball Point Pen only for writing particulars on this page / marking responses in the Answer Sheet.
5. इस भाषा पुस्तिका का संकेत है P । यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है । अगर यह भिन्न हो तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ ।	5. The CODE for this Language Booklet is P . Make sure that the CODE printed on Side-2 of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है : भाग-IV : भाषा I - (तिब्बतन) (प्र. 91 से प्र. 120) भाग-V : भाषा II - (तिब्बतन) (प्र. 121 से प्र. 150)	6. This Test Booklet has two Parts, IV and V, consisting of 60 Objective Type Questions, each carrying 1 mark : Part-IV : Language I - (Tibetan) (Q. 91 to Q. 120) Part-V : Language II - (Tibetan) (Q. 121 to Q. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं । इस परीक्षा पुस्तिका में केवल तिब्बतन भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं । यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) तिब्बतन के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए । जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए ।	7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Tibetan language have been given. In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Tibetan, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.
8. परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो ।	8. Candidates are required to attempt questions in Part -V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें ।	9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें । अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें । उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है ।	10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Name of the Candidate (in Capitals) : _____

अनुक्रमांक : (अंकों में) _____

Roll Number : in figures _____

: (शब्दों में) _____

: in words _____

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Centre of Examination (in Capitals) : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____

Candidate's Signature : _____

Facsimile signature stamp of _____

Centre Superintendent _____

निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Invigilator's Signature : _____

P

ཡིག་རྒྱུགས་པས་སྡེ་ཚན་བཞི་པ་ ༩༡-༡༢༠ གལ་སྲིད་
བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཕོ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོ
ས།

Candidates should attempt the questions from **Part-IV (Q. No. 91-120)**, if they have opted **Tibetan as Language – I** only.

Paper – I ཚན་པ་བཞི་བ། (PART – IV) ལྟ་ཡིག། དང་པོ།
(LANGUAGE – I)
TIBETAN

ཡིག་རྒྱལ་ས་པས་ཐེ་ཚན་བཞི་པ་ ༩༩-༡༩༩༩ གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན།

ཡིག་རྒྱལ་པས་ཟླ་ཚན་བཞི་པ་ ༩༡-༡༩༠༩ གཤམ་མིང་ཁྱེད་ཀྱིས་
བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན།

གྲུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉེན་ཁྲི་བཙན་པོ་དེ་གོང་ལ་བོད་ཁ
 མས་སུ་རྒྱལ་ཕྱན་སེལ་མ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལས་མེད་པས་བོད་ཀྱི་རྒྱ
 ལ་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་མེད་དོ། གཉེན་ཁྲི་བཙན་པོ་ནི་བྱི་ལོ་ ༡༢༧
 ལྷག་ཕྱོན་པར་བཞེད། ལོ་རྒྱུས་འགས་ཡི་ནང་རྒྱལ་པོ་དེ་གནམ་
 ལས་བབས་པ་རེད་ཅེས་པ་གནམ་རབས་བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ངག་
 འཁོས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱུང་
 ཟེར་བའང་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུངས་བཙན་པ་གང་ཡང་མེན་འདུག། འོན་
 གུང་བཀའ་གང་མས་སྒྲིགས་བམ་དགོངས་དོན་ལྟར་ན་འཕགས་མ
 ཚོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་མཛད་པ
 འི་འཁྲུངས་རབས་སོ་དྲུག་ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉེན་ཁྲི་བ
 ཙན་པོ་ཞེས་འཁོད་འདུག་ཡང་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཞིག་ནང་རྒྱ་གར་
 མ་ག་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་དམག་བརྒྱ་པའི་སྐུ་རང་གི་སྤྱན་གཉེན་སྤྱ
 སེང་གི་བྱ་ཐུང་དང་དབང་བྱུང་ནས་པམ་ཉེས་ཀྱིས་བྱོས་པའི་
 རྒྱལ་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་བདག་པོ་ (Ruppati) ཁོང་རང་གི་འཁོར་
 དང་བཙས་པ་གངས་ཅན་རི་གསེབ་ཏུ་བྱོན་པ་དེ་བོད་རྗེ་གཉེན་ཁྲི
 བཙན་པོ་ཡིན་ཟེར་བའང་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུངས་དག་ཅིག་མ་མཛོན།
 འོ་ན་བོད་རྗེ་ཐོག་མ་གཉེན་ཁྲི་བཙན་པོ་རྗེ་ལྟར་བྱོན་ཟེར་ན་གང་
 ཞིག་སྤོ་བའི་ཡུལ་ནས་ཡར་ལུང་དུ་བྱོས་བྱོལ་དུ་ཕེབས་པ་བོད་མི་
 རང་ཡིན། བོད་ཁམས་སེལ་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་
 གྱི་གུམ་བཙན་པོའི་བརྒྱུད་པ་བྱ་བྱི་དེ་གཉེན་ཁྲི་བཙན་པོ་ཡིན།

91. གཏུའ་ཁྱི་བཅན་པོ་ནི་ཕྱི་ལོ་ལྷོ་ཁྱི་ལྷ་གང་དུ་བྱོན་ནས།

- (1) གཏང་ཁྱི་བཙན་པོ་ནི་བྱི་ལོ་ཐུན་གྱི་ལོ་༡༡༧
- སྐབས་ཕྱོན།
- (2) གཏང་ཁྱི་བཙན་པོ་ནི་བྱི་ལོ་ཐུན་གྱི་ལོ་༡༡༧
- སྐབས་ཕྱོན།
- (3) གཏང་ཁྱི་བཙན་པོ་ནི་བྱི་ལོ་ཐུན་གྱི་ལོ་༡༡༧
- སྐབས་ཕྱོན།
- (4) གཏང་ཁྱི་བཙན་པོ་ནི་བྱི་ལོ་ཐུན་གྱི་ལོ་ ༡༡༧
- སྐབས་ཕྱོན།

92. རྒྱལ་པོ་དེ་གནམ་ལས་བབས་ཞེས་པ་གནའ་རབས་གྲི་ལོ་
རྒྱས་དང་དག་སྒྲོལ་གང་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

- (1) བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ངག་འགྲོས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
- (2) བོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ངག་འགྲོས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན།
- (3) རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན།
- (4) རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན།

93. རྒྱལ་པོ་དེ་རྒྱ་གར་གྱུ་ཁོའི་རྒྱལ་བརྒྱད་ལས་བྱུང་བེར་བའང་
ལོ་རྒྱུས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་པ་ཡོད་དམ།

- (1) ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་བཙུན་པ་ཡོད།
- (2) ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་བཙུན་པ་མེད།
- (3) རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདུ་མ་ར་ཏའི་ནང་གསལ།
- (4) རྒྱ་གར་གྱི་མ་རྒྱུང་རྩ་མེད་ཏོགས་བཞོན་ནང་གསལ།

94. བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བཅ་དཔོངས་དོན་རྒྱར་ན་གཉའ་ཁྲི་
བཅོན་པོ་དེ་.....།

- (1) བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་གསུངས།
- (2) བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་མ་ཡིན་པ་གསུངས།
- (3) བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མཐའ་ཡིན་པ་གསུངས།
- (4) བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙམ་ཡིན་པ་གསུངས།

101. ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྟན་ཞིང་
དབྱེད་པར་ཤེས་ན་དགེ་མཚན་གང་ཡོད་དམ།

- (1) ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ལས་ཅན་བ་ནས་
མི་རིགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་
ཀྱང་ཤེས་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད།
- (2) ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ཤིན་ཏུ་
རིགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་
ཤེས་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད།
- (3) ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ལས་ཅན་བ་ཅད་
རིགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་
ཤེས་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད།
- (4) ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ལས་ཅན་བ་ཅད་
མི་རིགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་
ཀྱང་ཤེས་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད།

102. རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་ཤེས་ཚར་མེད་པར་གཞན་གྱིས་ཟེར་
ཐོས་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོན་གང་ཡོད་དམ།

- (1) རྒྱུ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཁོ་བ་ལ་མཐའ་མ་
བསལ་། ཐབས་ཀྱང་རྟོག་པར་གྱུར།
- (2) རྒྱུ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཁོ་བ་ལ་མཐའ་མ་
བསལ་། ཐབས་ཀྱང་མི་རྟོག་པར་གྱུར།
- (3) རྒྱུ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཁོ་བ་ལ་མཐའ་མ་
བསལ་། ཐབས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རྟོག་པར་གྱུར།
- (4) རྒྱུ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཁོ་བ་ལ་མཐའ་མ་
བསལ་། ཐབས་ཀྱང་ཆ་ཆོད་རྟོག་པར་གྱུར།

103. སྤྱིར་བཏང་རང་གིས་སྤྱོད་པ་ངན་པའི་རིགས་ཅན་བ་ནས་
མ་བྱས་ན་གང་བྱེད་པར་མི་རྣམས་མ།

- (1) གཞན་མི་པལ་བ་ལྟ་ཅི་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བྱེད་གྱིས་
སྤྱོད་པར་མི་རྣམས་།
- (2) གཞན་མི་མཁས་པ་ལྟ་ཅི་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་
སྤྱོད་པར་མི་རྣམས་།
- (3) གཞན་མི་སྤྱོད་དོན་པ་ལྟ་ཅི་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་
སྤྱོད་པར་མི་རྣམས་།
- (4) གཞན་མི་ཕྱག་པོ་ལྟ་ཅི་ལྟ་ཡི་དྲགས་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་
པར་མི་རྣམས་།

104. རྒྱ་མཁའ་རང་ཉིད་མ་བསྐྱེས་ན་རྒྱུ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་
གང་འདྲ་བྱས་ཀྱང་བསྐྱེས་མི་སྤྱོད།

- (1) རྒྱུ་ལྟར་བསྐྱེས་པའི་ཐབས་སུ་ས་ཡིས་
མནན་པས་བསྐྱེས་པོར་བྱེད་མི་སྤྱོད།
- (2) རྒྱུ་ལྟར་བསྐྱེས་པའི་ཐབས་སུ་རྒྱ་ཡིས་
མནན་པས་བསྐྱེས་པོར་བྱེད་མི་སྤྱོད།
- (3) རྒྱུ་ལྟར་བསྐྱེས་པའི་ཐབས་སུ་མེ་ཡིས་
མནན་པས་བསྐྱེས་པོར་བྱེད་མི་སྤྱོད།
- (4) རྒྱུ་ལྟར་བསྐྱེས་པའི་ཐབས་སུ་རླུང་ཡིས་
མནན་པས་བསྐྱེས་པོར་བྱེད་མི་སྤྱོད།

105. རང་བཞིན་ངན་པའི་མི་ངན་དག་ལ་ཐབས་ཤེས་ཅི་དྲག་
གིས་འབད་ཀྱང་རང་བཞིན་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་མེད་
དམ།

- (1) ལུས་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་མི་རྩ་འགྲོ་བ་
མེད།
- (2) ལུས་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་མི་རྩ་འགྲོ་
བ་མེད།
- (3) དག་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་མི་རྩ་འགྲོ་བ་
མེད།
- (4) སེམས་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་མི་རྩ་འགྲོ་བ་
མེད།

ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ལག་ལས་འོས་པའི་ལན་འདོམས།

106. འཛིན་གྲོ་དང་པོའི་སྐད་ཡིག་སྟོན་དེ་བུ་ཀ་མེད་དང་།
མིང་གཞི་གཉིས་དང་། མིང་གཞི་གསུམ་ཅན་གྱི་ཚིག་
དེ་ནས་སྤྱོད་དང་སྟན་ཚིག་ ཡོད་པ་དེས་སྟོབ་ཁྲིད་དེ་
གང་གི་རྒྱུ་ལྟར་འཛིན་པ་རེད་དམ།

- (1) གཤམ་ (གཞི་ཅན་) ལས་རྒྱུ་ལྟར་འཛིན་པ་རེད།
- (2) འགོ་ནས་གཤམ་དུ་རྒྱུ་ལྟར་འཛིན་པ་རེད།
- (3) སྟོན་གཞི་ལྟར་རྒྱུ་ལྟར་འཛིན་པ་རེད།
- (4) སྟོབ་མཚན་གཏན་འབེབས་ལྟར་རྒྱུ་ལྟར་འཛིན་
པ་རེད།

114. ལེ་ཚན་ནང་དུ་པར་དང་ཚན་རིས་བཅུ་གཉིད་བྱེད་པ་ནི་
.....།

- (1) དེ་ནི་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་སློག་དེབ་དང་ལེ་
ཚན་ཁག་གི་ནང་ཚན་རིས་བཀོད་པ་རེད།
- (2) དེས་སློག་དེབ་ལ་དབྱིངས་སླེབས་པའི་ཆེད་རེད།
- (3) དེས་ནང་དོན་ཤེས་པར་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རེད།
- (4) དེས་ལེ་ཚན་གྱིས་པར་ཁག་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
དེའི་དཔེ་རིས་བཀོད་པར་ལས་སྒྲ་བ་ཡོང་།

115. སློབ་མའི་འབྲི་ཚྭ་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དག་ཀན་
ནས་འབྲི་གཞིའི་འཆར་སྒྲ་ཐོག་དོ་སྒྲ་སྒྲ་བ་ནི་.....།

- (1) ཡིག་གཟུགས།
- (2) བརྒྱ་སྒྲ།
- (3) བརྒྱུད་པ།
- (4) ཚིག་མཚམས།

116. ཚན་ནང་མནར་ (Dyslexia) དང་འབྲེལ་བ་ནི་
.....།

- (1) སྒྲ་ཁམས་མི་བདེ་བ།
- (2) སྒྲིང་ཚུལ་མི་བདེ་བ།
- (3) ཅིས་རྟོག་ཅན།
- (4) སློག་ཚུལ་མི་ཐུན་བ།

117. གཤམ་གསལ་གཅིག་སློག་དེབ་སློག་པའི་གལ་གནད་
ཆེ་བ་ཡིན།

- (1) བརྒྱུད་པ་ཐུན་པའི་སློ་ནས་སློག་པ།
- (2) བརྒྱུད་པ་ཆང་མ་བཅུ་སྒྲིང་ཐུན་པ།
- (3) སློག་བཞིན་པའི་གོ་དོན་རྟོགས་པ།
- (4) ཟུར་པོ་སློག་པ།

118. འཛིན་གྲུ་གཉིས་པའི་སློབ་དག་ཏུ་གནས་སྤྱུ་གུའི་ཚིག་གི་
ཐོག་གཞི་ནས་ཤུགས་ཆེན་པོ་གནད་བས། གཤམ་གསལ་
འཆར་གཞི་གང་དེ་ཚིག་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བར་ཕན་པ་ཡིན།

- (1) ལེ་ཚན་གསར་པ་མ་སློག་གོང་སློབ་མ་ཚོས་
ཚིག་གསར་ཆང་མ་སློར་འཛིན་དགོས།
- (2) ལེ་ཚན་སྒྲ་དཔེ་ནང་གི་ཚིག་གསར་གྱི་དོན་
སློབ་མ་ཚོས་འོས་ཆོད་ཀྱིས་དོན་ཤེས་དགོས།
- (3) ཚིག་གསར་དང་ཚིག་དོན་དཀའ་བའི་ཚིག་སློབ་
མ་ཚོས་ཚིག་མཛོད་དང་གོ་བསྐྱར་བྱེད་དགོས།
- (4) ལེ་ཚན་ནང་གི་ཚིག་གསར་ཆང་མ་དང་ཁག་
པོ་ཡོད་པའི་ཚིག་གི་འོག་ཐིག་བརྒྱབ་ཏེ་དེ་དག་
གི་ཚིག་དོན་སློ་འཛིན་བྱ་དགོས།

119. འཛིན་གྲུ་གཉིས་པའི་ཀན་ལགས་ཤིག་གིས་ལུས་བརྒྱ་དང་
བརྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་དོ་སྒྲ་ཅན་གྱི་སྒྲ་འཛིན་གྲུའི་ནང་
ཤོད་བཞིན་པ་རེད། སྒྲ་བཤད་ཆར་བ་དང་འཛིན་གྲུའི་
སློབ་མ་ཞིག་ལ་རང་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་སྒྲ་དེ་འཛིན་གྲུར་
སྒྲ་ཤོད་བཅུགས་པ་རེད། དག་ལགས་ནས་སྤྱུ་
གང་ལ་བརྟག་དབྱེད་གནད་བ་རེད་དམ།

- (1) ཤོད་ཚུལ་གྱི་གོ་རྟོགས།
- (2) ཉན་ཚུལ་གྱི་གོ་རྟོགས།
- (3) སློག་ཚུལ་གྱི་གོ་རྟོགས།
- (4) འབྲི་ཚུལ་གྱི་གོ་རྟོགས།

120. འཛིན་གྲུའི་ཁོར་ལུག་འབྱར་དཔར་གྱིས་ལུག་པའི་
དོན་ནི་.....།

- (1) འཛིན་གྲུའི་གྲང་མཚན་རིས་ཅན་སྒྲུབ་པ།
- (2) གྲང་ལ་སློབ་ཁྱིད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཡོ་ཆས་འབྱར་བ།
- (3) ཡིག་གཟུགས་ཆེན་པོའི་ཀ་མེད་སློག་བདེ་པོ་དེ་
འདྲ་འབྱར་བ།
- (4) གྲང་དུ་ཚན་རིས་ཅན་དང་། དེ་དོན་གསལ་བའི་
སྒྲ་ཚིག་བྲིས་པ།

ཡིག་རྒྱུགས་པས་སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་ ༩༡-༩༥ ལ་
གལ་སྲིད་བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཕོ་ཁོ་
ན་ཡིན་དགོས།

Candidates should attempt the questions from **Part-V (Q. No. 121-150)**, if they have opted **Tibetan as Language – II** only.

Paper – I ཚན་པ་བཞི་པ། (PART – V) ལྟོན་ཡིག། བཞི་པ་
(LANGUAGE – II)
TIBETAN

ཡིག་རྒྱལ་ཁ་བས་ཐེ་ཚན་བཞི་བ་ ༡༩༥༧-༡༩༦༡ ལག་ཁྱིམ་སྐྱེད་ཀྱིས་བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཞིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན།

ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་བཟོད་བསྟོག་བ་དང་དེའོག་ངེ་བ་
 ༡༩༥༡-༡༩༥༩ ལ་འོས་པའི་ལན་གཅིག་འདོམས།

ཨུ་ཐོན་གྱི་གར་རྩོུགས་ཀུན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ན་ན་ར་བ་ཏེ་
 ས་བུ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་པོ་དེའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་ཐུན་
 གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྲིམས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་
 སྐས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་མཚམས་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་འགོ་མི་ཆོ་
 ག་བར་ལྷགས་ཀྱི་དྲུ་བའི་ནང་བསྐྱད་ནས་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱན་བཅོས་
 སོགས་རིག་གནས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ས་ཤིབ་དང་
 བུ་ཆེ་བ་དེས་རྒྱལ་སྲིད་སྦྱོང་དགོས། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བུ་ལོ་
 བརྒྱད་སོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོས་སྐྱས་ལེགས་ཤིག་བརྟེན་ཡོད་
 པ་དེ་རང་གི་མ་ལ་བཅོལ། དེ་སྐབས་བྱས་མ་ལ་ནམ་ཞིག་ཁོ་པོ་
 རྒྱལ་པོའི་བྲིས་འཁོད་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ཞུས། མས་སེམས་
 ཀྱི་མ་བཟོད་པས། སུ་པོ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་སྲིད་མི་ཐོབ་ཟེར།
 ཐབས་ངེས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་ལ་བསང་དེ་རྒྱལ་རྩ་དུང་ཐབ་ན་རྒྱལ་
 ཁ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར། སུ་དེས་ཆུ་གི་ཐོགས་ཏེ་ཡའི་རྩོ་བར་ཆུ་
 བྲིས་དཀྱགས་ཏེ་བསང། བྱས་དེ་རིང་ནས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ང་ཡིན་
 ཞེས་གྲགས་པས་འབངས་རྣམས་ནས་ཀྱང་དབང་བར་འཛིན་ཏེ་རྒྱ་
 ལ་སྲིད་ལ་བསྐོས་སོ།།

121. ཀུའི་ཕྱལ་དུ་རྒྱལ་ཕུན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱགས་
གང་ཡོད་པ་རེད།

- (1) རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་མཆོམས་ནས་ཡབ་
རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་འགྲོ་མི་ཆོག་པ་ཡིན།
- (2) རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོ་མཆོམས་ནས་
ཡབ་རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་འགྲོ་མི་ཆོག་པ་ཡིན།
- (3) རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོ་མཆོམས་ཡབ་རྒྱལ་
པོའི་བྱང་དུ་འགྲོ་མི་ཆོག་པ་ཡིན།
- (4) རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་མཆོམས་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་
བྱང་དུ་འགྲོ་མི་ཆོག་པ་ཡིན།

122. རྒྱལ་ཁྲིམ་ལྷགས་ཀྱི་དྲུ་བའི་ནང་བཟུང་ནས་གང་སྤོང་
བྱེད་དགོས་སམ།

- (1) རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་སྦྲེལ་གྱི་དྲུང་བའི་ནང་བཟང་ནས་
ལྷན་སྦྲེལ་གྱི་བརྟན་བཅོས་སྟེན་སྦྲུང་དགོས།
- (2) རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་སྦྲེལ་གྱི་དྲུང་བའི་ནང་བཟང་ནས་མིང་
གྱི་བརྟན་བཅོས་སྟེན་སྦྲུང་དགོས།
- (3) རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་སྦྲེལ་གྱི་དྲུང་བའི་ནང་བཟང་ནས་ཕྱི་
ནང་གི་བརྟན་བཅོས་སྟེན་སྦྲུང་དགོས།
- (4) རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་སྦྲེལ་གྱི་དྲུང་བའི་ནང་བཟང་ནས་རྒྱལ་
རབས་སྟེན་སྦྲུང་དགོས།

123. ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཤི་བ་དང་བྱ་ཆེ་བས་གང་སྐྱོང་དགོས།

- (1) ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཤི་བ་དང་བུ་ཆེ་བས་ཡུལ་སྐྱོང་
དགོས།
- (2) ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཤི་བ་དང་བུ་ཆེ་བས་མི་དམངས་
སྐྱོང་དགོས།
- (3) ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཤི་བ་དང་བུ་ཆེ་བས་ཡུམ་སྐྱོང་
དགོས།
- (4) ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཤི་བ་དང་བུ་ཆེ་བས་དེའི་རྒྱལ་ཁིན་
སྐྱོང་དགོས།

124. རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བྱུང་ལོ་བརྒྱད་མོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཡུམ་
ལ་གང་བཅོལ་བ་རེད་དམ།

- (1) ལྷ་ལོ་བརྒྱད་སོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལྷ་མ་ལ་
གོས་སྤྱོད་ལེགས་ཤིག་བཅོལ་བ་རེད།
- (2) ལྷ་ལོ་བརྒྱད་སོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལྷ་མ་ལ་
གོས་སྤྱོད་མེད་པ་ཞིག་བཅོལ་བ་རེད།
- (3) ལྷ་ལོ་བརྒྱད་སོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལྷ་མ་ལ་
གོས་སྤྱོད་འཆོལ་བ་ཞིག་བཅོལ་བ་རེད།
- (4) ལྷ་ལོ་བརྒྱད་སོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལྷ་མ་ལ་
གོས་སྤྱོད་ཆེ་ལྷ་བྱ་བ་ཞིག་བཅོལ་བ་རེད།

125. བྱས་མ་ལ་གོས་བཅོལ་བའི་སྐབས་གང་སྐབས་སམ།

- (1) ང་རྒྱལ་པོར་འགྲན་པའི་སྐབས་གྲོན་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་
ཞུས།
- (2) ང་རྒྱལ་སྤྱི་ཚུངས་པའི་སྐབས་གྲོན་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་
ཞུས།
- (3) ང་རྟ་རྒྱལ་གཏོང་བའི་སྐབས་གྲོན་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་
ཞུས།
- (4) ངས་བཙུན་མོ་བསྟ་བའི་སྐབས་གྲོན་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་
ཞུས།

126. མས་ཕུ་ལ་གང་དག་སྐབས་སམ།

- (1) མས་ཕུ་དང་ཕུ་པོ་མ་ཤི་བར་དུ་ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་
སྤྱི་མི་ཐོབ་ཟེར།
- (2) མས་ཁྱོད་དཔའ་ངར་མེ་ཐུན་པས་རྒྱལ་སྤྱི་
མི་ཐོབ་ཟེར།
- (3) མས་ཕུ་པོ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་
མི་ཐོབ་ཟེར།
- (4) མས་ཕུ་པོ་དང་དག་འཐབ་མ་བྱས་པར་རྒྱལ་
སྤྱི་མི་ཐོབ་ཟེར།

127. བྱས་རྒྱ་གྲིས་ཀྱིས་གང་བྱས་སམ།

- (1) བྱས་རྒྱ་གྲིས་ཀྱིས་མ་བསང།
- (2) བྱས་རྒྱ་གྲིས་ཀྱིས་པ་བསང།
- (3) བྱས་རྒྱ་གྲིས་ཀྱིས་པ་མ་གཉིས་ཀ་བསང།
- (4) བྱས་རྒྱ་གྲིས་ཀྱིས་སྤྱན་མཆེད་བསང།

128. སྤོན་རྒྱ་གར་རྟོ་ཕྱགས་ཀའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱ་བ་ཡོད་
དམ།

- (1) རྒྱལ་པོ་ན་ན་ར་བ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
- (2) རྒྱལ་པོ་ན་ན་པ་ར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
- (3) རྒྱལ་པོ་ན་ན་ཅུ་བ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
- (4) རྒྱལ་པོ་ན་ན་ལྷ་ཅུ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

ལམ་རྟོན། གཤམ་གསལ་བཟོད་པ་ལྟོག་པ་དང་དེ་འོག་ངེ་བ་ ༩༩
- ༩༩༥ ལ་འོས་པའི་ལན་གཅིག་འདོམས།

༩༩༥ རྒྱལ་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤང་བྱར་བཞུགས་པ། དེ་ཡང་རང་
ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་དབུལ་ཏེ་ལུས་བཅོང་ནས་གཞན་གྱི་ཟས་གོས་
ཀྱིས་འཚོ་དགོས་པའི་བྲན་གཡོག་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། རྟོ་གོས་ལ་གྱོང་
བསྐྱར་ཏེ་དབེན་པ་བཞེན་པ་སོགས་འཚོ་བ་དཀའ་ཐུབ་དུག་པོ་དང་
ཐུན་པའི་ཆོས་པ་ལྟ་བུ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་དགོས་དོན་ཆོས་ལ་མི་སྤྱི་པ་
ར་ཆོས་གཟེབ་པ་རྣམ་གཡོང་དུ་གནས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རང་
གི་མངའ་འབངས་བདེ་བའི་རྒྱ་རྩ་ཆོས་དག་བ་བཅུ་དང་མི་ཆོས་གཙ
ང་མ་བཅུ་དུག་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་པར་སྤྱི
དོན་གཙོ་བོ་བཟུང་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་ཁོ་ན་ཡར་རྒྱས་གཙོ་བོར་བྱ
ད་པའི་གཡོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་འཇུག་པ་རྟོ་གསུམ་པོ་
འདི་དག་ནི་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། དེས་ན་
དོན་དང་འགལ་བ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་མི
ན་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་སྤང་རྟོ་རྒྱལ་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་པར་འཇུག་པར་བྱ
འོ།

129. ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
དགོས་སམ།

- (1) ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རང་གི་མངའ་འབངས་བདེ་
སྤྱོད་མཐུན་བསེས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ།
- (2) ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རང་གི་མངའ་འབངས་བདེ་
བའི་རྒྱ་མི་སྤྱོད་པར་རང་དོན་གཙོ་བོ་བཟུང་གིས་
སྤྱོད་ཚུལ།
- (3) ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རང་གི་མངའ་འབངས་སྤྱོད་
བཟུལ་གྱི་རྒྱ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ།
- (4) ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རང་གི་མངའ་འབངས་བདེ་བའི་
རྒྱ་རྩ་ཆོས་དང་མི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པ
འི་སྤྱོད་ཚུལ།

130. ཆོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ།

- (1) དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་དགོས་དོན་ཆོས་ལ་མི་སྤྱི་པར་
ཆོང་དོན་ལ་ཞུགས་པ།
- (2) དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་དགོས་དོན་ཆོས་ལ་མི་སྤྱི་པར་
སྤྱོད་དོན་ལ་དབྱེངས་ཞུགས་པ།
- (3) དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་དགོས་དོན་ཆོས་ལ་མི་སྤྱི་པར་
ཆོས་གཟེབ་པ་རྣམ་གཡོང་དུ་གནས་པ།
- (4) དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་དགོས་དོན་ཆོས་ལ་སྤྱི་པར་
གཞན་དོན་ལ་ཞུགས་པ།

131. རྩེག་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ།

- (1) ཆོས་བཞིན་སྤྱད་བའི་སྤྱད་པ་མི་སྤྱད་པར་མི་མང་གི་བདེ་སྤྱད་འཆོལ་བའི་སྤྱད་པ།
- (2) ཆོས་བཞིན་སྤྱད་བའི་སྤྱད་པ་མི་སྤྱད་པར་གླིང་དོན་གཙོ་བོ་བཟུང་རང་ཚུལ་གཞན་པམ་དཀ་ཆས་ཁོ་ན་ཡར་ཚུས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གཡོ་སྤྱོད་སྤྱད་པ།
- (3) ཆོས་བཞིན་སྤྱད་བའི་སྤྱད་པ་མི་སྤྱད་པར་མི་མང་དཔལ་འབྱོར་དོན་དུ་ཞུགས་པ།
- (4) ཆོས་བཞིན་སྤྱད་བའི་སྤྱད་པ་མི་སྤྱད་པར་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་པེམས་བསྐྱེད་པ།

132. ཚུལ་མེན་གྱི་སྤྱད་པ་གསུམ་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) ཚུལ་མེན་གྱི་སྤྱད་པ་གསུམ་ནི་ གྲེ་བཅན་གཡོག་ང་ཚུལ་ཆེ་བ། གྲེ་ཆོས་རྒྱལ་ནམ་གཡེང་དུ་གནས་པ། གྲེ་ཚུལ་པོ་ཆོས་བཞིན་མི་སྤྱད་པ་བཅས་ཡིན།
- (2) ཚུལ་མེན་གྱི་སྤྱད་པ་གསུམ་ནི་ གྲེ་འདོད་ཆགས། གྲེ་ཁོང་ཁྲོ་ གྲེ་གཉི་ཅུག།
- (3) ཚུལ་མེན་གྱི་སྤྱད་པ་གསུམ་ནི་ གྲེ་ལོག་གཡེམ་ གྲེ་ཕ་མ་ གྲེ་ཆོག་རྩལ།
- (4) ཚུལ་མེན་གྱི་སྤྱད་པ་གསུམ་ནི་ གྲེ་གཞོན་སེམས། གྲེ་བན་བ་སེམས། གྲེ་ལོག་ལྷ།

133. གོང་གི་བརྗོད་པ་འདིས་བརྗོད་བྱ་སྤྱིང་དོན་གང་བསྟན་ནམ།

- (1) བཟང་པོའི་སྤྱད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་སྤང་བྱར་བསྟན།
- (2) བཟང་པོའི་སྤྱད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ངན་སྤྱོད་རིགས་སྤང་བྱར་བསྟན།
- (3) བཟང་པོའི་སྤྱད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁོང་ཁྲོ་སྤང་བྱར་བསྟན།
- (4) བཟང་པོའི་སྤྱད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཉི་ཅུག་སྤང་བྱར་བསྟན།

134. བཅན་གཡོག་ང་ཚུལ་ཆེ་བའི་བྱུང་ཆོས་གང་ཡོད་དམ།

- (1) རང་ཉིད་རྩེ་རྩེ་གྱིས་དབུལ་ཏེ་ལུས་བཙོང་ནས་གཞན་གྱི་ཟས་གོས་གྱིས་འཛོ་ཡོད།
- (2) རང་ཉིད་སྤོབ་སྤོབ་གྱིས་འཕོངས་ཏེ་གཞན་གྱི་རྩེ་རྩེ་ལ་ཆགས་ཞེན་ཡོད།
- (3) རང་ཉིད་རྩེ་རྩེ་འཕོངས་ཏེ་གཞན་ལས་རྩེ་རྩེ་སྤོབ་བཞིན་ཡོད།
- (4) རང་ཉིད་སྤོབ་དོན་གྱིས་འཕོངས་ཏེ་གཞན་ལ་དཔལ་ངོམས་ཡོད།

135. དཀའ་ཐུབ་དཀའ་པོ་དང་ཐུན་པའི་ཆོས་པ་ཇི་ལྟར་དགོས་སམ།

- (1) རྩོ་གོས་ལ་གྱོང་བསྐྱར་ཏེ་རྩེ་རྩེ་ཐོབ་འདོད་གྱི་ཆགས་སེམས་གྱིས་འཛོ་བ།
- (2) རྩོ་གོས་ལ་གྱོང་བསྐྱར་ཏེ་གྱོང་དུ་སྤོབ་མོ་སྤོབ་བཞིན་འཛོ་བ།
- (3) རྩོ་གོས་ལ་གྱོང་བསྐྱར་ཏེ་དབེན་པར་བརྟེན་པ་སོགས་གྱིས་འཛོ་བ།
- (4) རྩོ་གོས་ལ་ཁེ་ཕན་སྤངས་ཏེ་གཞན་ལ་ངན་གཡོའི་ཀྱན་སྤོབ་གྱིས་འཛོ་བ།

ལམ་རྩོན། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ཁག་ལས་འོས་པའི་ལན་འདོམས།

136. དགོ་ཀན་ནས་འཛིན་གྱ་བཞི་པའི་སྤོབ་མ་ལ་གཤམ་གསལ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་གཞི་ཐོག་རང་ངོས་ནས་བྲིས་ཟེར་བ་ནི་.....།

- (1) སྤྱི་ཚོགས་གྱི་གནད་དོན།
- (2) ཚུལ་ཡོངས་ཆེག་སྤྱིལ།
- (3) སྤྱི་ཚོགས་མི་ཆོ།
- (4) ཁོར་ལུག་གི་གནད་དོན།

137. གཤམ་གསལ་སྐད་ཡིག་འགོ་ལྷགས་ལྟར་སྤངས་པ་རེད།

- (1) སྐད་ཡིག་བརྟག་དཔྱད་ཁང་།
- (2) ནང་གི་ཁོར་ལུག་།
- (3) སྐད་ཡིག་སྒྱུར་བཅར་ཁང་།
- (4) སློབ་གྲྭ།

138. སློབ་ཕྲུག་གིས་བསྐྱགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱར་བཤད་དགོས་ཟེར་བ་དེ་དགོ་ཆུང་ཞིབ་འཇུག་ལ་ཕན།

- (1) སློ་འཛིན།
- (2) གོ་རྟོགས་རྒྱས་ཙམ།
- (3) བརྗོད་པ་བདེ་བོ།
- (4) དག་ཆ།

139. འབྲི་ལྟངས་གོ་རིམ་མེད་པ་ནི་.....།

- (1) སྐད་ཅ་སྒྱུར་ཅན། (Dyslexia)
- (2) ཅ་འདར་ཅན། (Dysgraphia)
- (3) རྩིས་ཐོམས་ཅན། (Dyscalculia)
- (4) དབུགས་བསག་ཅན། (Dyshoria)

140. སློག་རྒྱ་དེ་ཐིམ་པའི་ཆོག་བརྗོད་པ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་མིན།
ཡིན་འདྲ་དེ་ནི་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

- (1) གསུང་བཤད་བདེ་བོ་དགོས།
- (2) ཆོག་དོན་རྟོགས་པ།
- (3) ཆོག་གསར་གོ་རྟོགས་དང་ཆོག་སྤྱད་བཅས་པ།
- (4) ཆོག་གསར་བརྗོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ།

141. དམའ་རིམ་འཛིན་གྱི་སློབ་མ་ལ་མ་སྐད་ཐོག་སློབ་ཁྱིད་
བྱ་རྒྱའི་ཆོག་མཆན་དེ་ནི།

- (1) དེ་དག་གི་མངའ་ཁུལ་གྱི་སྐད་ལ་ཡར་རྟེན་གས་
བྱས་པ།
- (2) རང་བཞིན་གྱི་ཁོར་ལུག་སྤྱན་པ།
- (3) ལུ་གུ་ཡིན་ཅང་སྐད་གང་ཡང་གོ་རྟོགས་མེད་པ།
- (4) དེ་དག་ནང་ཁུལ་དུ་གསར་གཏོད་ཡར་རྟེན་གས་
གཏོང་བ།

142. འཛིན་གྱ་དང་པོའི་སློག་དེབ་དུ་སྟན་ཆོག་དང་སྤྱད་
དེ་ནས་ཀ་མེད་ཡོད་པ་དེ་སློག་དེབ་གང་གི་རྩིས་ལྟ་འཛིན་
ཡོད་དམ།

- (1) གཤམ་ནས་ཐོད་དུ་སླེབས་པ།
- (2) ཐོད་ནས་གཤམ་དུ་སླེབས་པ།
- (3) སློག་ཚུགས་ལྟར་སླེབས་པ།
- (4) འཆར་གཞི་ནང་ལྟར་སླེབས་པ།

143. གཤམ་གྱི་གཏམ་གཤད་གང་དེ་འབྲིག་པ་རེད་དམ།

- (1) འཛིན་གྱ་དང་པོའི་ལུ་གུས་དབྱིན་རི་ག་དུས་
ཀྱང་ཤེས་གྱི་མ་རེད།
- (2) སློབ་གྲྭ་ལུ་གུ་དེ་དག་རང་གི་ཉམས་སྤྱད་མང་
པོ་དང་བཅས་ཡོད་གི་རེད།
- (3) སློབ་གྲྭ་ལུ་གུ་དེ་དག་ནི་གཡམ་(Slate)
ལྟར་སྤྱད་པར་ཡོད་གི་རེད།
- (4) ལུ་གུར་ཆོག་སྤྱད་སློ་འཛིན་བྱེད་དུ་བཅུགས་ཏེ་
སྐད་ཡིག་སློབ་དགོས།

144. ལྷ་གྲུ་ཞིག་ཁོའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ནི་.....།

- (1) ལྷ་རྩེ་ཏེ།
- (2) ལྷ་བསྐྱོན་བྱས་ཏེ།
- (3) རྩོན་གཉེར་བྱས་ཏེ།
- (4) རྩུགས་གཞོན་བྱས་ཏེ།

145. གཤམ་གསལ་གང་ཞིག་ཤེས་རྟོགས་ལྷུང་པོའི་རྩལ་གྱི་ནང་
སྐབས་སམ།

- (1) ཉན་པ་དང་བཤད་པ།
- (2) ཉན་པ་དང་སྒྲིག་པ།
- (3) སྒྲིག་པ་དང་བྲིས་པ།
- (4) སྒྲིག་པ་དང་བཤད་པ།

146. དགོ་མཉམ་ནས་ཁྱད་ཆོག་ (Adjective) ལ་འབྲེལ་བཤད་
བརྒྱུ་ནས་སྒོ་བ་ཕྱག་ལ་མ་མཐའ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ད
ང་། དེའི་གོ་དོན་ཤོད་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཐབས་ལམ
.....ལ་ཟེར།

- (1) གསར་གཏོད་ཐབས་ལམ། (Inductive method)
- (2) རྐྱེས་སྤྱད་པ་གྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ། (Deductive method)
- (3) གཟུགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཐབས་ལམ། (TPR)
- (4) དོན་དུ་ཞུགས་ཐབས་ལམ། (Immersion method)

147. སྐད་ཡིག་གང་ཞིག་དེ་དགོ་མཉམ་དང་མཐུན་པའི་འཆར་
གཞིའི་རོགས་རེད།

- (1) སྐད་ཡིག་དང་པོ།
- (2) སྐད་ཡིག་གཉིས་པ།
- (3) མ་སྐད།
- (4) བྱང་མེའི་སྐད།

148. དགོ་མཉམ་ནས་འཁྲིད་ཆས་ངོ་མ་བཤད་སྒྱུད་ཀྱིས་སྒོ་བ་མ་
གཞོན་པར་ཆོག་སྒོ་བ་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་།

- (1) ང་ཆོས་དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་ཆོག་གསར་ཁོ་ན་སྒོ་བ་
དགོས།
- (2) དེས་ཆོག་གི་དག་ཆ་སྒོ་བ་པར་རོགས་བྱེད།
- (3) དེས་རང་གི་མི་ཆོའི་ནང་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་
དང་ཆོག་མཉམ་དུ་སྒྱུར་བར་རོགས་བྱེད་ཀྱི་རེད།
- (4) སྒོ་གསར་ནམས་ཀྱི་མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོའི་
བསམ་སྒོའི་འཆར་སྤང་མེད་པར་སོང་། དངོས་
གཟུགས་ལས་ལེགས་པར་སྤྱང་བྱེད།

149. གཏན་འབེབས་སྒོ་བ་ཆོན་ནང་ཚུམ་རིག་ཡང་ཚུད་པ་
དགོས། གང་ཡིན་ཟེར་ན།

- (1) དེ་ནི་སྐད་ཡིག་སྒོ་བ་བྱིད་ཀྱི་གཞི་རྩ་རེད།
- (2) དེས་སྒོ་བ་མ་ཆོར་བྱང་བ་ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས།
- (3) དེས་སྒོ་བ་ཕྱག་ཆོར་སྒོ་བ་ཆོན་གྱི་ལྷིད་ཆད་ཉུང་དུ་
འགྲོ་བར་ཕན།
- (4) དེས་སྒོ་བ་ཕྱག་ཆོར་ཆོག་གསར་སྒྱུར་བར་ཕན་
ཐོགས།

150. སྐད་ཡིག་གི་འཛིན་གྲུའི་ནང་སྤྱད་ཤོད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ
དེ་ནི་

- (1) བཟང་སྒྱུད་བསྐྱབ་པ།
- (2) སྒྱིད་པོ་བཟོ་བྱེད་ཡག་ཤོས་རེད།
- (3) དགོ་མཉམ་ངལ་གསོ་བར་ཕན།
- (4) སྐད་ཡིག་གི་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ཉྩོན་པ་རེད།

གཤམ་གྱི་ལམ་སྟོན་ནམས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་སློབ་དགོས།

- ༡༩ གྲི་བ་ཁག་ལ་ལ་མ་བཞུགས་ཏེ་དེ་བཞུགས་(text booklet)དུ་བཞུགས་པའི་གྲི་བའི་རང་བཞིན་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་ལེགས་པར་སློབ་དགོས།
- ༢༩ གྲི་བ་གཅིག་ལ་ལན་བཞི་བཤམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡོད་པ་ལས་འོས་པའི་ལན་དེ་ལན་ཤོག་གི་སྟོན་དབྱིབས་ནང་སྐམ་སྟོན་གཤམ་གཟབ་བྱས་ཏེ་གསལ་བཤད་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྒྱུར་གསལ་བྱ་མི་ཅུང་།
- ༣༩ ལན་ཤོག་ OMR རྟེན་བས་བརྟེན་མཛུགས་ཏེ་གསལ་བཤད་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྒྱུར་གསལ་བྱ་མི་ཅུང་།
- ༤༩ གྲི་ཤོག་དང་ལན་ཤོག་གི་ཨང་གྲངས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ན་ལམ་སེང་བཞུགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྒྱུར་གསལ་བྱ་མི་ཅུང་།
- ༥༩ རྟེན་བས་སྟོན་པས་གྲི་ཤོག་ཨང་དང་ལན་ཤོག་གི་ཨང་དང་འདྲ་བའི་རྟེན་བས་མ་ཞོར་བར་བྱིས།
- ༦༩ OMR ལན་གྱི་རྟེན་བས་བཞུགས་པ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ (a machine) གྱིས་སློབ་གྲི་ཡོད་པས་གསལ་བཤད་ཁག་རང་གི་འཕྲུལ་ལྟགས་ (Admit Card) རྟེན་བས་མ་འཕྲུལ་པ་དགོས་ཀྱི།
- ༧༩ ཡིག་རྟེན་བས་གཏོང་སར་ལག་འདྲེགས་ཁ་པར་དང་ཡིག་ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་ཆས་གང་ཡང་ཁྱེད་མི་ཆོག་པ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྒྱུར་གསལ་བྱ་མི་ཅུང་།
- ༨༩ ཡིག་རྟེན་བས་གཏོང་ཁང་/ཆོགས་ཁང་ནང་ལག་ཐོགས་ཁ་པར་དང་སློབ་སྐྱོད་མེད་པའི་འཕྲུལ་ལྟགས་ (communication device) ལ་སོགས་འཕྲུལ་མི་ཆོགས་མེད་པའི་འཕྲུལ་ལྟགས་ཡོད་པ་མཐུན་པ་དང་ཉ་གོ་ན་ཁྱེད་རང་གིས་ཡིག་ཚད་དཔེ་བཞུགས་པའི་འཕྲུལ་ལྟགས་ཀྱིས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁྱེད་དང་ཡིག་ཚད་ནས་བཞུགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྒྱུར་གསལ་བྱ་མི་ཅུང་།
- ༩༩ ཡིག་རྟེན་བས་གཏོང་སར་རང་གི་དོ་སྟོན་གྱི་ལག་ཁྱེད་སྟོན་དགོས།
- ༡༠༩ ཡིག་རྟེན་བས་འབྲེལ་སྐབས་ཡིག་རྟེན་བས་དོ་དམ་པས་བཀའ་ཁྲོལ་མེད་པར་གང་བྱུང་དུ་འགྲོ་མི་ཆོག་པ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྒྱུར་གསལ་བྱ་མི་ཅུང་།
- ༡༡༩ ལན་ཤོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཤོག་གི་སྟོན་ལ་རྟེན་བས་ལན་གཉིས་བཞུགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྒྱུར་གསལ་བྱ་མི་ཅུང་།
- ༡༢༩ རྟེན་བས་གཏོང་སར་ལག་ཐོག་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྒྱུར་གསལ་བྱ་མི་ཅུང་།
- ༡༣༩ གྲི་ཤོག་དང་ལན་ཤོག་གང་ནས་ཀྱང་ཤོག་བྱ་ཆོད་པ་བཞུགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྒྱུར་གསལ་བྱ་མི་ཅུང་།
- ༡༤༩ ཏུས་ཚད་རྟེན་བས་མཐུན་པ་ལན་ཤོག་ཡིག་ཚད་དོ་དམ་པས་འཕྲུལ་ཏེ་གྲི་ཤོག་རང་གིས་མཐུན་པ་ལྟར་བྱེད་ཆོག་པ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བསྒྱུར་གསལ་བྱ་མི་ཅུང་།

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :	READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY:
1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें । 2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह काले/नीले बॉल पॉइंट पेन से भरें । एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है । 3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ । परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें । 4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के संकेत या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी । 5. परीक्षा पुस्तिका / उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका संकेत व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से हाज़िरी-पत्र में लिखें । 6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी । इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए । 7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है । 8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्वीच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए । इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और उनके विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित । 9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ । 10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें । 11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं हाज़िरी-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे । यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार हाज़िरी-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा । परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगूठे का निशान हाज़िरी-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ । 12. इलेक्ट्रॉनिक / हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है । 13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी बोर्ड के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं । अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला बोर्ड के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा । 14. किसी हालत में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें । 15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल / कक्ष छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र कक्ष-निरीक्षक को अवश्य सौंप दें । परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं ।	1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions. 2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with Black/Blue Ball Point Pen on Side-2 of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed. 3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet. 4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided. 5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet / Answer Sheet in the Attendance Sheet. 6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card. 7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/ room. 8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/ rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against them including cancellation of examination. 9. Each candidate must show on demand his / her Admit Card to the Invigilator. 10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his / her seat. 11. The candidates should not leave the Examination Hall/ Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where a candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet. 12. Use of Electronic / Manual Calculator is prohibited. 13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Board with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Board. 14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances. 15. On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.